

**חוק המשטרה (דין משמעתי, בירור קבילות שוטרים והוראות שונות),
התשס"ו-2006***

פרק א': פרשנות

1. בחוק זה –

הגדרות

"בית דין" – בית דין למשמעת או בית דין לערעורים שכוננו לפי הוראות פרק ב';

"דן יחיד" – קצין שיפוט או קצין שיפוט בכיר;

"הפקודה" – פקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971¹;

"חוק שירות ביטחון" – חוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986²;

"יוצא צבא" – כהגדרתו בחוק שירות ביטחון;

"יוצא צבא בשירות מילואים" – יוצא צבא הממלא את חובתו לשירות מילואים במשמר הגבול שבמשטרת ישראל לפי חוק שירות ביטחון;

"יוצא צבא בשירות סדיר" – יוצא צבא הממלא את חובתו לשירות סדיר במשטרת ישראל לפי חוק שירות ביטחון;

"עבירת משמעת" – כמשמעותה בסעיף 5;

"פקודת הראיות" – פקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971³;

"קצין שיפוט" – אחד מאלה, ובלבד שהוכשר לשמש כקצין שיפוט לפי פקודות משטרת ישראל:

(1) קצין משטרה בדרגת רב־פקד ומעלה שאינו קצין שיפוט בכיר;

(2) קצין משטרה בדרגת פקד שהמפקח הכללי הסמיכו לכך בכתב;

(3) לענין שפיתת יוצא צבא בשירות מילואים – גם קצין משטרה בדרגת מפקח שהמפקח הכללי הסמיכו לכך בכתב;

"קצין שיפוט בכיר" – קצין משטרה בדרגת ניצב־משנה ומעלה;

"השר" – השר לביטחון הפנים.

2. לכל מונח אחר בחוק זה תהא המשמעות הנודעת לו בפקודה.

פרשנות

פרק ב': דין משמעתי

סימן א': הוראות כלליות

3. בפרק זה –

הגדרות

"מחדל" – הימנעות מעשייה שהיא חובה לפי כל דין או לפי כל הוראה אחרת שניתנה כדין;

"מעשה" – לרבות מחדל;

* התקבל בכנסת ביום י"ח בכסלו התשס"ו (19 בדצמבר 2005); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 174, מיום ח' באייר התשס"ה (17 במאי 2005), עמ' 628.

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 17, עמ' 390.

² ס"ח התשמ"ו, עמ' 107.

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 421.

"שוטר" – לרבות יוצא צבא בשירות מילואים כשהוא בשירות, או יוצא צבא בשירות סדיר;
"תובע" – קצין משטרה שמונה לשמש כתובע בבית דין למשמעת לפי הוראות סעיף 27.

4. שוטר כפוף לדין המשמעתי לפי פרק זה.
5. עבירת משמעת היא עבירה הפוגעת בסדר הטוב ובמשמעת, והמנויה בתוספת.
6. העמדה לדין משמעתי של שוטר בשל עבירת משמעת, לפני בית דין או לפני דן יחיד, תהיה לפי הוראות פרק זה.
7. הדין המשמעתי יחול גם אם עבירת המשמעת נעברה, כולה או מקצתה, מחוץ לשטח ישראל; לענין זה, "שטח ישראל" – כהגדרתו בסעיף 7(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (בחוק זה – חוק העונשין).
8. (א) שוטר מבצע עבירת משמעת גם אם עשה כן ברשלנות, אלא אם כן נקבע אחרת יסוד נפשי בעבירות משמעת בהגדרת העבירה לפי חוק זה.
- (ב) בסעיף זה, "רשלנות" – אי מודעות לטיב המעשה, לקיום הנסיבות או לאפשרות הגרימה לתוצאות המעשה, הנמנים עם פרטי עבירת המשמעת, כשוטר סביר יכול היה, בנסיבות הענין, להיות מודע לאותו פרט, ובלבד –
- (1) שלענין הפרטים הנותרים היתה לפחות רשלנות כאמור;
- (2) שאפשרות גרימת התוצאות לא היתה בגדר הסיכון הסביר.
9. (א) על הדיון המשמעתי לפי פרק זה לא יחולו דיני הראיות הנוהגים בבתי המשפט, ראיות וסדרי דין אלא אם כן נאמר אחרת בפרק זה.
- (ב) השר, באישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, יקבע את סדרי הדין, לרבות סדרי המצאת מסמכים, שלפיהם יקום וינהל הדיון המשמעתי לפי פרק זה.
- (ג) בכל ענין של ראיות וסדרי דין, שלא נקבעו לגביו הוראות לפי פרק זה, ינהג היושב בדיון בדרך הנראית לו הטובה ביותר לעשיית משפט צדק, ובלבד שינמק את החלטתו לענין זה.
10. אין דנים שוטר בדיון משמעתי על מעשה שזוכה ממנו או שהורשע בו בדיון משמעתי, לפי פרק זה או לפי הפקודה כנוסחה ערב תחילתו של חוק זה.
11. אחריותו של שוטר בשל עבירת משמעת אינה גורעת מאחריותו הפלילית בשל מעשה, ומותר לנקוט נגדו הליכים משמעתיים, אף אם הורשע או זוכה בשל המעשה בבית משפט.
12. (א) הוגש נגד שוטר כתב אישום לבית דין למשמעת או כתב תלונה לדין יחיד והוגש נגד השוטר בשל אותו מעשה גם כתב אישום לבית משפט בשל עבירה פלילית או שהיועץ המשפטי לממשלה הודיע שבכוונתו להגיש כתב אישום כאמור, יעוכבו ההליכים המשמעתיים, על אף הוראות סעיף 11, עד גמר ההליכים הפליליים, והוא הדין אם כתב האישום או כתב התלונה הוגש נגד השוטר לאחר הגשת כתב האישום לבית המשפט בשל העבירה הפלילית.
- (ב) (1) בכפוף לאמור בפסקה (2), הסתיימו ההליכים הפליליים או הודיע היועץ המשפטי לממשלה כי חזר בו מכוונתו להגיש כתב אישום לבית משפט בשל עבירה פלילית, ימשיך בית הדין למשמעת או הדין יחיד, לפי הענין, בהליכים המשמעתיים.

⁴ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

(2) ההליכים המשמעתיים לא יימשכו, אם מיום שהוגש כתב האישום לבית משפט בשל עבירה פלילית או מיום שהיועץ המשפטי לממשלה הודיע שבכוונתו להגיש כתב אישום כאמור, חלפה תקופת ההתיישנות האמורה בסעיף 15(א)(1) או (2). לפי הענין, אלא אם כן הורה המפקח הכללי על המשך ההליכים המשמעתיים מטעמים מיוחדים שיירשמו.

(ג) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו אם התקיים אחד מאלה:

(1) השוטר שנגדו הוגש כתב האישום לבית הדין למשמעת או כתב התלונה לדין יחיד הסכים להישפט בדין משמעתי לפני גמר ההליכים הפליליים נגדו;

(2) בית הדין למשמעת או הדין יחיד, לפי הענין, החליט, על פי בקשת היועץ המשפטי לממשלה, כי נסיבות המקרה מחייבות את המשך ההליכים המשמעתיים על אף שטרם הסתיימו ההליכים הפליליים.

13. נמנה שוטר עם בעלי מקצוע הכפופים לשיפוט משמעתי לפי חיקוק אחר, ניתן לשפוט אותו בדין משמעתי לפי פרק זה, אף אם כבר נשפט בשל אותו מעשה לפי החיקוק האחר, וכן ניתן לשפוט אותו לפי החיקוק האחר, אף אם כבר נשפט לפי פרק זה.

שיפוט משמעתי לפי חיקוק אחר

14. (א) מי שעבר עבירת משמעת בהיותו שוטר ולאחר ביצוע העבירה חדל להיות שוטר, לא יידון בדין משמעתי, אלא אם כן הובא לדין משמעתי, מטעמים שיירשמו –

הליכים משמעתיים נגד מי שחדל להיות שוטר

(1) לפני בית דין למשמעת – בתוך 180 ימים מהיום שבו חדל להיות שוטר;

(2) לפני דין יחיד – בתוך 90 ימים מהיום שבו חדל להיות שוטר.

(ב) התקיימו הנסיבות המפורטות בסעיף קטן (א) לגבי שוטר שהוא יוצא צבא בשירות מילואים, לא יידון שוטר כאמור בדין משמעתי אלא כשהוא בשירות ואם הובא לדין משמעתי – בתוך 90 ימים מהיום שבו חדל להיות יוצא צבא בשירות מילואים.

(ג) הובא שוטר לדין משמעתי ובטרם הסתיימו ההליכים בענינו חדל להיות שוטר, יופסקו ההליכים אלא אם כן החליט בית הדין או הדין יחיד, לפי הענין, מטעמים שיירשמו, מיזמתו או לבקשת בעל דין להמשיך בהליכים ובלבד שטרם חלפו מהיום שבו התקיים ההליך האחרון –

(1) לפני בית דין – 90 ימים;

(2) לפני דין יחיד – 45 ימים.

15. (א) לא יועמד שוטר לדין משמעתי לאחר שחלפו מיום ביצוע עבירת המשמעת תקופות התיישנות כמפורט להלן:

(1) לפני בית דין למשמעת – שלוש שנים;

(2) לפני דין יחיד – שנה.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), התנהלו בירור, בדיקה או חקירה בנוגע לעבירת משמעת בתוך התקופות האמורות בסעיף קטן (א), לפי הענין, יחל מנין תקופות ההתיישנות לגביה, כאמור באותו סעיף קטן, ביום ההליך האחרון של הבירור, הבדיקה או החקירה.

(ג) הוגש כתב אישום לבית דין למשמעת או כתב תלונה לדין יחיד בתוך התקופות האמורות בסעיף קטן (א) או (ב), לפי הענין, ולא החל הדין לפני בית הדין למשמעת – בתוך שלוש שנים מיום הגשת כתב האישום, או לפני הדין יחיד – בתוך שנה מיום הגשת כתב

התלוונה, יופסקו ההליכים נגד השוטר, והוא הדין אם חלה הפסקה בדיון בהליך לפני בית הדין למשמעת או הדין יחיד לתקופה העולה על התקופות האמורות, לפי הענין.

16. עונש שהוטל בדין משמעתי ולא הוחל בביצועו לא יבוצע, ואם הוחל בביצועו והופסק, התיישנות עונשים לא ימשיכו בו –

(1) לענין עונש שהטיל בית דין – אם חלפה שנה מיום שפסק הדין נעשה חלוט או מיום הפסקת ביצוע העונש, לפי הענין;

(2) לענין עונש שהטיל דין יחיד – אם חלפו שישה חודשים מיום שהפסק נעשה חלוט או מיום הפסקת ביצוע העונש, לפי הענין.

17. בעניני שפיטה לפי פרק זה, אין על היושב בדין מרות זולת מרותו של הדין, ואין הוא אי-תלות נתון בענינים אלה למרות מפקדיו.

18. (א) דיון בבית דין ייערך בדלתיים פתוחות. פומביות הדיון
(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א) –

(1) רשאי המפקח הכללי להורות, לפני הדיון, מטעמים שיירשמו, על עריכת הדיון, כולו או חלקו, בדלתיים סגורות, אם מצא כי הדבר דרוש לשם מניעת פגיעה בביטחון המדינה או בדרכי פעולתה של המשטרה;

(2) רשאי בית דין להורות, בכל שלב של הדיון, מטעמים שיירשמו, על עריכת הדיון, כולו או חלקו, בדלתיים סגורות, אם מצא כי הדבר דרוש מהטעמים המפורטים בפסקה (1), או אם ראה צורך בכך באחת מאלה:

(א) לשם מניעת פגיעה בשלומו של אדם;

(ב) לשם הגנה על ענינו של קטין או חסר ישע כהגדרתו בסעיף 368 לחוק העונשין;

(ג) לשם הגנה על ענינו של מתלונן או נאשם בעבירת מין או בעבירה לפי החוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998⁵;

(ד) הדיון הפומבי עלול להרתיע עד מלהעיד עדות חופשית או מלהעיד בכלל.

(ג) החליט המפקח הכללי או בית דין על פי סמכותו לפי הוראות סעיף קטן (ב), על עריכת הדיון בדלתיים סגורות, רשאי הוא להרשות לאדם או לקבוצת בני אדם להיות נוכחים בעת הדיון, כולו או חלקו.

19. (א) (1) לא יפרסם אדם דבר על דיון המתנהל בבית דין בדלתיים סגורות אלא ברשות איסור פרסום בית הדין, ואם המפקח הכללי הוא שהורה, לפי הוראות סעיף 18(ב)1, על עריכת הדיון בדלתיים סגורות – לא יתיר בית דין את הפרסום כאמור אלא לאחר שהובאה לפניו עמדת המפקח הכללי לענין זה.

(2) הסתיים הדיון כאמור בפסקה (1), רשאי המפקח הכללי, אם הורה על עריכת הדיון בדלתיים סגורות לפי הוראות סעיף 18(ב)1, או נשיא בית הדין, אם בית הדין הוא שהורה כאמור לפי הוראות סעיף 18(ב)2, להתיר את הפרסום, אם ראה שאין עוד מניעה לעשות כן.

⁵ ס"ח התשנ"ח, עמ' 166.

(ב) (1) התקיים דיון, כולו או חלקו, בדלתיים פתוחות, רשאי בית הדין לאסור כל פרסום בקשר לדיון, לרבות שם המתלונן, מסמכים שהוגשו לבית הדין, פרוטוקול הדיון, הכרעת הדין או גזר הדין, והכל אם ראה כי הדבר דרוש לשם מניעת פגיעה בביטחון המדינה, בשלמו של אדם או בדרכי פעולתה של המשטרה.

(2) הסתיים הדיון כאמור בפסקה (1), רשאי נשיא בית הדין להתיר את הפרסום, אם ראה שאין עוד מניעה לעשות כן.

(ג) המפרסם דבר שפרסומו נאסר לפי הוראות סעיף זה, דינו – מאסר שישה חודשים.

(ד) הסמכות לדון בעבירה לפי סעיף זה היא בידי בית משפט השלום.

20. (א) בית דין רשאי לצוות על הרחקתו של כל אחד מאלה מאולם בית הדין בעת הדיון:

(1) מי שמפריע לדיוני בית הדין או מתנהג בצורה הפוגעת בכבוד בית הדין;

(2) מי שיש בנוכחותו, לדעת בית הדין, כדי להרתיע עד מלהעיד עדות חופשית או מלהעיד בכלל.

(ב) ציווה בית הדין כאמור בסעיף קטן (א), רשאי הוא להתיר שימוש בכוח סביר לשם ביצוע ההרחקה, אם מצא כי הדבר נדרש, ובלבד שהזהיר את מי שציווה על הרחקתו כי בכונתו לעשות כן.

(ג) ציווה בית הדין, לפי הוראות סעיף קטן (א), על הרחקתו של צד להליך, יובאו ההליכים לידיעתו בדרך שיוורה בית הדין.

21. (א) בית דין, הדין בענין שבשיפוטו, רשאי להטיל קנס בשיעור כאמור בסעיף קטן (ג), על מי שמתקיים בו אחד מאלה, בין אם הוא שוטר ובין אם אינו שוטר:

(1) הוא הוזמן כדין לבית דין ולא התייצב או עזב לפני שקיבל רשות לעשות כן, ולא הראה סיבה מספקת להעדרו או לעזיבתו;

(2) הוא נדרש כדין על ידי בית דין להמציא מסמך שברשותו ולא המציאו בלא הצדק חוקי;

(3) בהיותו עד בבית דין לא השיב על שאלה שנדרש כדין להשיב עליה או השיב ביודעין תשובה מתחמקת בלא הצדק חוקי.

(ב) בית דין רשאי להטיל על אדם קנס לפי הוראות סעיף קטן (א), אף שלא בפניו.

(ג) קנס שהוטל לפי סעיף קטן (א), לא יעלה על מחצית הסכום האמור בסעיף 40(2) לחוק העונשין, וייגבה בדרך שבה נגבה קנס שהטיל בית משפט בהליך פלילי.

(ד) על החלטת בית דין למשמעת לפי סעיף קטן (א) ניתן לערער לפני בית הדין לערעורים.

22. (א) נאשם, משיב, או מי שהוזמן להעיד בבית דין, שלא התייצב, או שלא המציא מסמך לבית דין, אם הצטווה לעשות כן, רשאי בית הדין, אם שוכנע כי אותו אדם נמנע מלהתייצב או מלהמציא את המסמך בלא הצדק סביר, לצוות על הבאתו לפני בית הדין בזמן שיקבע בצו, ובלבד שהזהירו כי בכונתו לעשות כן.

(ב) על צו הבאה לפי סעיף זה, יחולו ההוראות לפי סעיף 73 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984⁶, בשינויים המחויבים.

⁶ ס"ח התשמ"ד, עמ' 198.

23. כל עוד לא הוחל בגביית ראיות, רשאי בית דין למשמעת לדחות את מועד תחילת רציפות הדיון או את המשכו; הוחל בגביית הראיות, יימשך הדיון ברציפות, ככל שניתן הדבר.
24. (א) הוגש כתב אישום לבית דין למשמעת וטרם החל הדיון, רשאי בית הדין, לבקשת גביה מוקדמת של עדות בעל דין, לגבות עדותו של אדם לאלתר, אם ראה שהעדויות חשובה לביורר האשמה וכי יש יסוד סביר להניח שלא ניתן יהיה לגבותה במהלך הדיון; החלו בירור או בדיקה או נפתחה חקירה בעבירת משמעת וטרם הוגש כתב אישום, רשאי לעשות כן נשיא בית הדין למשמעת, לבקשת תובע או לבקשת שוטר העשוי להיות נאשם בעבירה.
- (ב) עדות כאמור בסעיף קטן (א) תיגבה בפני תובע ובפני הנאשם או מי שעשוי להיות נאשם, אלא אם כן החליט בית הדין או נשיא בית הדין, לפי הענין, מטעמים מיוחדים שיירשמו, לגבותה שלא בפני הנאשם או מי שעשוי להיות נאשם.
25. בבית דין לא יישב שופט שדרגתו נמוכה מדרגת הנאשם. דרגת שופט
26. (א) יושב בדין נשיא בית הדין – יהיה הוא אב בית הדין; לא יושב בדין נשיא בית הדין – יהיה הבכיר בדרגה אב בית הדין ואם אין בכיר בדרגה, ייקבע אב בית הדין על ידי נשיא בית הדין.
- (ב) אב בית הדין ינהל את הדיון בישיבות בית הדין ורשאי הוא להורות כל הוראה הדרושה לקיום הסדר במקום הדיון.
27. המפקח הכללי או מי שהוא הסמיך לכך, ימנה עורך דין שהוא קצין משטרה שדרגתו תיקבע בפקודות משטרת ישראל, שישמש תובע בבית הדין למשמעת, וכמשיב או כמערער בבית הדין לערעורים, לפי הענין, וייעגו.
28. (א) שופט או דן יחיד יפסול את עצמו מלישב בדין, מיזמתו או לפי בקשה מנומקת מאת נאשם, תובע, מערער או משיב, אם סבר כי קיימות נסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי למשוא פנים בניהול הדיון, או כי קיימים טעמים אחרים המצדיקים לעשות כן.
- (ב) נטענה טענת פסלות נגד שופט או דן יחיד, יחליט בה בית הדין או הדן יחיד, לפי הענין, לפני שייתן כל החלטה אחרת.
- (ג) (1) החליט דן יחיד לפסול את עצמו מלישב בדין, יועבר הדיון לדן יחיד אחר; החליט הדן יחיד שלא לפסול את עצמו מלישב בדין, יציין בהחלטתו את הנימוקים לכך.
- (2) החליט המפקח הכללי לפסול את עצמו מלישב בדין בענינו של נאשם בדרגת תת-ניצב ומעלה, יועבר הדיון, על אף הוראות סעיף 32, לרבי-ניצב או לשופט שיצאו לקצבה ושמינה השר לענין זה.
- (ד) החליט שופט לפסול את עצמו מלישב בדין – ימונה שופט אחר תחתיו; החליט שופט של בית דין למשמעת שלא לפסול את עצמו – רשאי בעל דין לערור על הדחיה לפני נשיא בית הדין לערעורים בדרך שתיקבע בפקודות משטרת ישראל; החליט שופט של בית דין לערעורים שלא לפסול את עצמו – רשאי בעל דין לערור על הדחיה לפני נשיא בית דין לערעורים שיצא לקצבה ושמינה המפקח הכללי לענין זה.
29. הימנעות נאשם מהעיד עשויה לשמש חיזוק למשקל הראיות של התביעה, וכן סיוע שתיקת נאשם לראיות התביעה במקום שסבר בית הדין כי דרוש להן סיוע.
30. אמרה שמסר נאשם בהליך משמעתי, לא תשמש ראיה נגדו בהליך פלילי. קבילות אמרה

פסק דין במשפט פלילי 31. הממצאים והמסקנות של פסק דין סופי במשפט פלילי שנוהל נגד שוטר, יראו אותם כמוכחים בהליך משמעותי נגד אותו שוטר.

סימן ב': דן יחיד

דרגת דן יחיד 32. (א) דרגת דן יחיד תהיה גבוהה בשתי דרגות לפחות מדרגת הנאשם, ואולם רשאי המפקח הכללי לדון נאשם אף אם דרגת הנאשם נמוכה מדרגתו בדרגה אחת בלבד.

(ב) היה הנאשם שוטר שדרגתו מפקח ומעלה, יהיה הדן יחיד קצין שיפוט בכיר בלבד.

פסק 33. (א) בתום הדיון, יחליט דן יחיד, מטעמים שיירשמו, על זיכוי הנאשם או, אם מצא אותו אשם, על הרשעתו.

(ב) הרשיע דן יחיד את הנאשם – יגזור את דינו, ובלבד שנתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו לעונש, ובכלל זה הבאת עדים.

חובת זימון נפגע 34. (א) דן יחיד הדן בעבירת משמעת, לא יזכה את הנאשם אלא לאחר שנתן למי שנפגע במישרין מהמעשה נושא העבירה הזדמנות להשמיע את עדותו בפניו.

(ב) זוכה נאשם בלא שניתנה לנפגע הזדמנות להשמיע את עדותו, כאמור בסעיף קטן (א), בטל הפסק מעיקרו, ולענין זה לא יחולו לגביו הוראות סעיף 10.

הרשעה בעבירת משמעת על פי עובדות שלא נטענו בכתב התלונה 35. דן יחיד רשאי להרשיע נאשם בעבירת משמעת שאשמתו בה נתגלתה מן העובדות שהוכחו לפניו, אף אם עובדות אלה לא נטענו בכתב התלונה, ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן.

הרשעה בעבירות משמעת אחדות 36. דן יחיד רשאי להרשיע נאשם בשל כל אחת מעבירות המשמעת שאשמתו בהן נתגלתה מן העובדות שהוכחו לפניו, אך לא יענישו יותר מפעם אחת בשל אותו מעשה.

סמכות ענישה של דן יחיד 37. דן יחיד, שהרשיע נאשם בעבירת משמעת, יטיל עליו עונשים כמפורט להלן, כולם או חלקם:

(1) היה הדן יחיד קצין שיפוט –

(א) נזיפה;

(ב) נזיפה חמורה;

(ג) קנס שאינו עולה על שכר של חמישה ימים כפי שנקבע בפקודות משטרת ישראל ואולם:

(1) לגבי נאשם שהוא יוצא צבא בשירות סדיר – קנס שאינו עולה על שישית משכר יסוד חודשי של יוצא צבא בשירות סדיר בשעת הטלת העונש;

(2) לגבי נאשם שהוא יוצא צבא בשירות מילואים – קנס שאינו עולה על שכר יסוד חודשי של יוצא צבא בשירות סדיר בשעת הטלת העונש;

(3) לגבי נאשם שחדל להיות שוטר ושאינו יוצא צבא בשירות סדיר או יוצא צבא בשירות מילואים – קנס שאינו עולה על שישית משכר מינימום, כהגדרתו בחוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987⁷ (בחוק זה – שכר מינימום);

⁷ ס"ח התשמ"ז, עמ' 68.

(ד) ריתוק למקום השירות לתקופה שאינה עולה על חמישה ימים, ובלבד שלא יוטל ריתוק על מי שחדל להיות שוטר;

(ה) בעבירת משמעת הכרוכה בנהיגה ברכב של משטרת ישראל – פסילת רישיון נהיגה מטעם משטרת ישראל לתקופה שאינה עולה על 30 ימים;

(ו) לגבי נאשם שהוא יוצא צבא בשירות סדיר – מחבוש לתקופה שאינה עולה על שבעה ימים;

(2) היה הדין יחיד קצין שיפוט בכיר –

(א) נזיפה;

(ב) נזיפה חמורה;

(ג) קנס שאינו עולה על שכר של עשרה ימים כפי שנקבע בפקודות משטרת ישראל ואולם –

(1) לגבי נאשם שהוא יוצא צבא בשירות סדיר – קנס שאינו עולה על שליש משכר יסוד חודשי של יוצא צבא בשירות סדיר בשעת הטלת העונש;

(2) לגבי נאשם שהוא יוצא צבא בשירות מילואים – קנס שאינו עולה על כפל שכר יסוד חודשי של יוצא צבא בשירות סדיר בשעת הטלת העונש;

(3) לגבי נאשם שחדל להיות שוטר ושאינו יוצא צבא בשירות סדיר או יוצא צבא בשירות מילואים – קנס שאינו עולה על שליש משכר מינימום;

(ד) ריתוק למקום השירות לתקופה שאינה עולה על עשרה ימים, ובלבד שלא יוטל ריתוק על מי שחדל להיות שוטר;

(ה) בעבירת משמעת הכרוכה בנהיגה ברכב של משטרת ישראל – פסילת רישיון נהיגה מטעם משטרת ישראל לתקופה שאינה עולה על 60 ימים;

(ו) לגבי נאשם שהוא יוצא צבא בשירות סדיר – מחבוש לתקופה שאינה עולה על 35 ימים.

38. דן יחיד רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, לדחות את ביצוע העונש או לקבוע תנאים דחיית ביצוע לביצועו במעמד מתן הפסק, ואם הוגש ערר – גם לאחר מתן הפסק וכל עוד לא החל הדיון עונש בערר; החל הדיון בערר – תהא הסמכות האמורה נתונה לדן בערר.

39. (א) שוטר שהרשיעו דן יחיד, רשאי, בתוך 15 ימים מיום שהומצא לו הפסק, להגיש ערר על פסק ערר על הפסק ואם חויב בתשלום פיצויים לפי הוראות סעיף 70 – גם על החיוב כאמור, בדרך שקבע השר.

(ב) בערר ידון קצין שיפוט בכיר שדרגתו אינה נמוכה מדרגת הדין יחיד שנתן את הפסק ושמונה לכך בדרך שקבע השר.

(ג) קצין שיפוט בכיר שמונה לדון בערר רשאי לדון בו, אף אם הוגש לאחר המועד האמור בסעיף קטן (א), אם הוכח, להנחת דעתו, כי היה הצדק סביר לאיחור.

(ד) העורר רשאי לחזור בו מעררו כל עוד לא ניתנה החלטה בערר.

(ה) הוראות סעיף 28 יחולו, בשינויים המחויבים, גם לגבי מי שדן בערר.

40. על אף הוראות סעיף 39(א), פסק של המפקח הכללי בשבתו כדן יחיד, או פסק של רב-ניצב או שופט שיצא לקצבה, שאליו הועבר הדין לפי הוראות סעיף 28(ג2), הוא פסק סופי.	סופיות פסק של רב-ניצב ושל שופט
41. (א) קצין שיפוט בכיר הדין בערר ראשי –	סמכויות קצין שיפוט בכיר הדין בערר
(1) לקבל את הערר ולזכות את הנאשם;	
(2) להקל בעונש;	
(3) לדחות את הערר;	
(4) להרשיע בעבירת משמעת אחרת, ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן.	
(ב) היה הערר על חיוב בתשלום פיצויים לפי סעיף 70, רשאי קצין השיפוט הבכיר הדין בערר לבטל את החיוב בתשלום או להפחית את שיעור הפיצויים.	
סימן ג': בית הדין למשמעת	
42. המפקח הכללי יכונן, בצו, בית דין למשמעת שידון שוטרים בעבירות משמעת, ויקבע את מקום מושבו.	כינון בית דין למשמעת
43. המפקח הכללי ימנה נשיא לבית הדין למשמעת שהוא עורך דין וקצין משטרה בכיר, שדרגתו תיקבע בפקודות משטרת ישראל.	מינוי נשיא בית הדין
44. (א) מותב בית דין למשמעת יורכב משלושה שופטים, שימנה נשיא בית הדין, שהם קציני משטרה בכירים, מהם שניים לפחות משפטנים; השופטים ימונו מתוך רשימת שופטים שקבע המפקח הכללי.	מינוי מותב בית הדין
(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), מותב בית דין למשמעת הדין בעבירת משמעת של שוטר לפי פרטים 8 או 19(א) לתוספת, שנעברה כלפי אדם שאינו שוטר, יורכב משלושה שופטים, שימנה נשיא בית הדין למשמעת, כמפורט להלן:	
(1) שני קציני משטרה בכירים, מתוך רשימת השופטים כאמור בסעיף קטן (א), מהם אחד לפחות משפטן;	
(2) נציג ציבור, מתוך רשימת נציגי ציבור הכשירים להתמנות שופטי בית משפט שלום, שקבע השר בהסכמת שר המשפטים.	
45. על אף הוראות סעיף 44, ידון בית דין למשמעת בשופט אחד, אם הורה זאת נשיא בית הדין או מי שהוא הסמיך לכך; שופט כאמור יהיה קצין משטרה בכיר שהוא עורך דין, שימנה נשיא בית הדין למשמעת מתוך רשימת השופטים כאמור בסעיף 44(א).	בית דין למשמעת בשופט אחד
46. מותב בית דין למשמעת שמונה לפי הוראות סעיף 44(ב), מוסמך לדון בעבירות משמעת נוספות על אלה המנויות באותו סעיף, ובלבד שהן כלולות באותו כתב אישום.	הרחבת סמכות
47. בתום בירור האשמה, יחליט בית הדין למשמעת, מטעמים שיירשמו, על זיכוי הנאשם או, אם מצא אותו אשם, על הרשעתו (בפרק זה – הכרעת הדין).	הכרעת הדין
48. בית דין למשמעת רשאי להרשיע נאשם בעבירה שאשמתו בה נתגלתה מן העובדות שהוכחו לפניו, אף אם עובדות אלו לא נטענו בכתב האישום, ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן; אולם לא יוטל עליו בשל כך עונש חמור מזה שאפשר היה להטיל עליו אילו הוכחו העובדות כפי שנטענו בכתב האישום.	הרשעה בעבירה על פי עובדות שלא נטענו בכתב האישום

49. בית הדין למשמעת רשאי להרשיע נאשם בכל אחת מן העבירות שאשמתו בהן נתגלתה הרשעה בעבירות מן העובדות שהוכחו לפניו, אך לא יענישנו יותר מפעם אחת בשל אותו מעשה. אחדות

50. הורשע נאשם בעבירה, רשאים התובע והנאשם להביא ראיותיהם לענין העונש, לרבות ראיות לענין העונש

51. (א) הורשע נאשם בעבירה יגזור בית הדין למשמעת את דינו ויטיל עליו עונשים סמכות ענישה של בית דין למשמעת אלה, כולם או חלקם –

(1) נזיפה;

(2) נזיפה חמורה;

(3) קנס שאינו עולה על כפל הקנס שמוסמך דן יחיד שהוא קצין שיפוט בכיר להטיל לפי סעיף 37(ג2), לפי הענין;

(4) ריתוק למקום השירות לתקופה שאינה עולה על 45 ימים;

(5) מחבוש לתקופה שאינה עולה על 45 ימים;

(6) הורדה בדרגה;

(7) בעבירה הכרוכה בנהיגה ברכב של משטרת ישראל – פסילת רישיון נהיגה מטעם משטרת ישראל לתקופה שאינה עולה על 90 ימים.

(ב) לא יוטל עונש ריתוק או מחבוש לפי סעיף זה על מי שחדל להיות שוטר.

(ג) הורדה בדרגה לפי סעיף זה תהיה לתקופה שתיקבע בפקודות משטרת ישראל, ואולם רשאי בית הדין למשמעת לקבוע תקופה אחרת מטעמים שיירשמו.

52. (א) במעמד מתן גזר הדין רשאי בית דין למשמעת, ולאחר מתן גזר הדין – רשאי אב דחיית ביצוע עונש בית הדין שגזר את הדין, לבקשת נאשם ומטעמים שיירשמו, לדחות את ביצוע העונש או לקבוע תנאים לביצועו, והכל עד להגשת ערעור או עד המועד שבו חלף המועד להגשת ערעור.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), הוגש ערעור על פסק הדין, יגיש הנאשם את בקשתו לדחיית ביצוע העונש או לקביעת תנאים לביצועו לנשיא בית הדין לערעורים, שתהא נתונה לו הסמכות האמורה בסעיף זה.

53. בית דין שנחלקו בו הדעות תכריע דעת הרוב; לא היתה דעת רוב לענין סוג העונש או בית דין שנחלקו בו הדעות מידתו תכריע דעת אב בית הדין.

סימן ד': בית דין לערעורים

54. השר יכונן, בצו, בית דין לערעורים, שידון בערעורים על פסקי דין של בית דין למשמעת וכי יקבע את מקום מושבו.

55. השר ימנה נשיא לבית הדין לערעורים שהוא קצין משטרה בכיר שדרגתו תיקבע בפקודות משטרת ישראל. מינוי נשיא בית הדין לערעורים

56. מותב בית הדין לערעורים יורכב משלושה שופטים, שימנה נשיא בית הדין, שהם קציני משטרה בכירים, מהם שניים לפחות עורכי דין; השופטים ימונו מתוך רשימת שופטים שקבע המפקח הכללי.

- זכות ערעור 57. (א) נאשם שהורשע בבית דין למשמעת, וכן המפקח הכללי או מי שהוא הסמיך לכך, רשאים, בתוך 45 ימים מיום מתן פסק הדין, לערער על הכרעת הדין, על גזר הדין או על פסק הדין כולו, ורשאים הם לעשות כן גם אם חדל הנאשם להיות שוטר.
- (ב) ניתן פסק הדין שלא במעמד הנאשם או התובע, יחל מנין התקופה להגשת הערעור כאמור בסעיף קטן (א) מן היום שבו הומצא לו פסק הדין, בדרך שתקבע בפקודות משטרת ישראל.
- הגשת כתב ערעור 58. ערעור יהיה בהגשת כתב ערעור לבית הדין לערעורים, חתום בידי המערער או בא כוחו, בדרך שקבע השר.
- חזרה מערעור 59. מערער רשאי לחזור בו מערעורו בכל שלב של הערעור, אולם משהסתיימו טענות בעלי הדין, לא יחזור בו אלא ברשות בית הדין לערעורים.
- דיון בערעור בפני בעלי הדין 60. (א) הדיון בערעור יהיה בפני בעלי הדין; אולם אם הוזמן בעל דין ולא התייצב, רשאי בית הדין לערעורים לדון בערעור שלא בפניו, ואם לא התייצב המערער – רשאי הוא לדחות את הערעור מטעם זה בלבד.
- (ב) נדחה ערעורו של נאשם בשל אי התייצבותו, יבטל בית הדין לערעורים את ההחלטה על דחיית הערעור על פי בקשת המערער, וישמע את הערעור, אם נוכח כי היתה סיבה מוצדקת לאי התייצבות המערער או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין; בקשה לפי סעיף קטן זה תוגש בתוך 15 ימים מיום שהחלטת הדחייה הודעה למערער, ואולם רשאי בית הדין לערעורים, מטעמים מיוחדים שיירשמו, לדון בבקשה כאמור, אף אם הוגשה לאחר תום התקופה האמורה.
- סמכות בית הדין לערעורים 61. בית הדין לערעורים רשאי לעשות אחת מאלה:
- (1) לקבל את הערעור, כולו או חלקו, לשנות את פסק הדין של בית הדין למשמעת, או לבטלו ולתת אחר במקומו;
- (2) לדחות את הערעור;
- (3) לתת בקשר לפסק הדין כל החלטה אחרת שבית הדין למשמעת היה מוסמך לתתה, ובכלל זה להרשיע נאשם בעבירת משמעת שאשמתו בה התגלתה מן העובדות שהוכחו, אף אם העבירה שונה מזו שהורשע בה בבית הדין למשמעת, או שהעובדות שהוכחו לא נטענו בו, ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן; ואולם לא יטיל בית הדין לערעורים על הנאשם עונש חמור משהוטל עליו, אלא אם כן הוגש ערעור על קולת העונש;
- (4) להחזיר את הדיון לבית הדין למשמעת שנתן את פסק הדין, עם הוראות.
- סמכות נשיא בית הדין לערעורים 62. לנשיא בית הדין לערעורים תהיה סמכות לדון בכל ענין שבסדרי דין, הנתונה לפי פרק זה לבית הדין לערעורים, וכן סמכות לעשות פעולה שבית הדין נדרש לעשותה, ובכלל זה –
- (1) הארכת מועדים להגשת ערעור לאחר שעברה התקופה להגשתו כאמור בסעיף 57, אם מצא כי מן הראוי לעשות כן בנסיבות הענין;
- (2) דחיית ביצוע עונש, הפסקתו או קביעת תנאים לביצועו.
- פסק דין סופי 63. פסק דין של בית דין לערעורים הוא סופי.

סימן ה': דרכי ענישה

64. (א) הטיל בית דין או דן יחיד עונש מחבוש, רשאי הוא להורות בגזר הדין שהעונש, מחבוש על-תנאי כולו או חלקו, יהיה על תנאי.

(ב) מי שנידון לעונש מחבוש על תנאי לא יישא את עונשו אלא אם כן עבר, בתוך התקופה שנקבעה בגזר דינו, שלא תפחת משנה ולא תעלה על שלוש שנים (בפרק זה – תקופת התנאי), אחת מעבירות המשמעת שנקבעו בגזר הדין והורשע בשל עבירה כזאת (בפרק זה – עבירת משמעת נוספת), בתוך תקופת התנאי או לאחריה.

(ג) תקופת התנאי תתחיל ביום מתן גזר הדין.

(ד) קביעת העבירות לפי סעיף קטן (ב) יכול שתהיה בציון סוג של עבירות או בפירוט עבירות מסוימות, אם דרך תיאורן ואם דרך אזכור הוראות חוק; היתה העבירה כאמור עבירה המפורטת בפרטים 1 או 3 לתוספת, תתואר ההתנהגות העבריינית המהווה אותה; אוזכרה הוראת חוק ובוטלה לאחר מכן, והוראה אחרת באה במקומה, יראו את גזר הדין כמאזכר את ההוראה האחרת.

(ה) נאשם שנידון למחבוש על תנאי והורשע בשל עבירת משמעת נוספת, יורה בית הדין או הדן יחיד על הפעלת המחבוש על תנאי.

(ו) הוטל על נאשם מחבוש בפועל בשל עבירת משמעת נוספת, והופעל נגדו עונש המחבוש על תנאי, יישא, על אף האמור בסעיף 66, את שתי תקופות המחבוש בזו אחר זו, אלא אם כן בית הדין או הדן יחיד שהרשיעו בעבירת המשמעת הנוספת הורה, מטעמים שיירשמו, כי שתי התקופות, כולן או חלקן, יהיו חופפות; ואולם תקופת המחבוש הרצופה שעל הנידון לשאת לא תעלה על 70 ימים.

65. (א) בית דין או דן יחיד שהרשיע נאשם בעבירת משמעת נוספת ולא הטיל עליו בשל אותה עבירה עונש מחבוש, רשאי, על אף הוראות סעיף 64(ה) ובמקום לצוות על הפעלת המחבוש על-תנאי, להורות על הארכת תקופת התנאי או חידושה לתקופה נוספת שלא תעלה על שנה אחת, אם שוכנע, מטעמים מיוחדים שיירשמו, כי בנסיבות הענין לא יהיה זה צורך להפעיל את המחבוש על תנאי.

(ב) לא ישתמש בית דין או דן יחיד בסמכותו לפי סעיף קטן (א) אלא לגבי ההרשעה הראשונה של נאשם בשל עבירת משמעת נוספת.

(ג) האריך בית דין או דן יחיד את תקופת התנאי לתקופה נוספת, לפני תום תקופת התנאי, תחל תקופת התנאי הנוספת בתום תקופת התנאי; חידש בית דין או דן יחיד את תקופת התנאי לאחר שתמה תקופת התנאי, תחל תקופת התנאי הנוספת ביום מתן פסק הדין או הפסק.

66. נאשם שנידון בדין משמעתי לעונש מחבוש, ולפני שנשא את כל עונשו חזר ונידון בדין משמעתי לעונש מחבוש, ישא עונש מחבוש אחד של התקופה הארוכה ביותר; ואולם רשאי בית הדין או הדן יחיד המטיל את העונש המאוחר להורות כי הנידון יישא את שני עונשי המחבוש, כולם או חלקם, בזה אחר זה, ובלבד שתקופת המחבוש הרצופה שעל הנידון לשאת לא תעלה על 70 ימים.

67. (א) שוטר שהוטל עליו עונש מחבוש יישא את עונשו במיתקן משטרתי שקבע המפקח הכללי; הוטל עונש מחבוש על יוצא צבא בשירות סדיר או יוצא צבא בשירות מילואים, יישא את עונשו במיתקן משטרתי כאמור, או במיתקן צבאי שקבע המפקח הכללי בהסכמת ראש המטה הכללי של צבא הגנה לישראל.

(ב) המפקח הכללי יקבע את סדרי המינהל, המשמר, המשטר והמשמעת במיתקן משטרתי שנקבע לנשיאת עונש מחבוש.

תנאי המחבוש 68. (א) שוטר הנושא עונש מחבוש יוחזק בתנאים הולמים שלא יהיה בהם כדי לפגוע בבריאותו ובכבודו.

(ב) שוטר כאמור בסעיף קטן (א), יהיה זכאי, בין השאר, לכל אלה:

(1) תנאי תברואה הולמים, תנאים שיאפשרו לו לשמור על ניקיונו האישי, טיפול רפואי הנדרש לשם שמירה על בריאותו ותנאי השגחה מתאימים על פי דרישת רופא;

(2) מיטה, מזון ושמיכות לשימושו האישי והחזקת חפצים אישיים כפי שייקבע בפקודות משטרת ישראל;

(3) מזון בכמות ובהרכב המתאימים לשמירה על בריאותו;

(4) תנאי תאורה ואוויר סבירים בתא;

(5) הליכה יומית באוויר הפתוח, אם תנאי המקום מאפשרים זאת, בתנאים ובמועדים שייקבעו בפקודות משטרת ישראל; זכות זו ניתנת להגבלה מטעמים של שמירה על שלומו של השוטר;

(6) קבלת מבקרים, שליחת מכתבים וקבלתם וכן קיום קשר טלפוני, כפי שייקבע בפקודות משטרת ישראל.

(ג) שוטר הנושא עונש מחבוש, ישמור על הסדר ועל הרכוש במקום המחבוש, ישמור על הניקיון בתאו וימלא אחר ההוראות בדבר סדרי המשטר והמשמעת במקום המחבוש.

69. (א) ניתן לנקוט אמצעים סבירים, לרבות שימוש בכוח, נגד שוטר המוחזק במחבוש, כשקיים חשש כי הוא עומד להימלט או לגרום נזק לגוף או לרכוש, כדי למנוע את הבריחה או את הנזק כאמור וכדי להשליט סדר ומשמעת במקום המחבוש.

אמצעי ריסון ומשמעת

(ב) שוטר המוחזק במחבוש, שלא מילא חובות שהוא חייב בקיומן במקום המחבוש, ניתן לנקוט נגדו אמצעי משמעת לאחר שניתנה לו הזדמנות להשמיע את טענותיו בפני הקצין הממונה על מקום המחבוש; בסעיף קטן זה, "אמצעי משמעת" – אחד או יותר מאלה: שלילת זכותו של השוטר להחזיק חפצים, שלילת זכותו למבקרים, שלילת זכותו לשליחת מכתבים ולקבלתם וכן לקיום קשר טלפוני או החזקתו בבידוד במקום המחבוש לתקופה שלא תעלה על שבעה ימים רצופים.

70. (א) בית דין או דן יחיד שהרשיע שוטר בעבירת משמעת רשאי לחייבו, נוסף על כל עונש, בתשלום פיצויים על נזק לרכוש שנגרם במישרין עקב העבירה, ובית דין – גם בתשלום פיצויים על נזק לגוף שנגרם כאמור; בית דין או דן יחיד לא יחייב נאשם בתשלום פיצויים לפי סעיף זה בסכום העולה על שכרו החודשי האחרון ששולם לו לפני הטלת החיוב ואולם:

חיוב פיצויים

(1) לגבי נאשם שהוא יוצא צבא בשירות מילואים לא יעלה הסכום כאמור על שכר יסוד חודשי שהיה משולם לו, לו היה שוטר שאינו יוצא צבא בשירות סדיר בדרגתו, במשמר הגבול שבמשטרת ישראל;

(2) לגבי נאשם שחדל להיות שוטר ושאינו יוצא צבא בשירות סדיר או יוצא צבא בשירות מילואים לא יעלה הסכום כאמור על השכר הממוצע כהגדרתו בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995*.

* ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

(ב) חיוב בפיצויים לפי סעיף זה אינו פוטר מאחריות לנזקים לפי כל דין.

71. (א) התחייב שוטר בדין משמעתי לשלם קנס או פיצויים, ייגבו הקנס או הפיצויים על ידי ניכוי מהסכומים המגיעים לו עקב שירותו במשטרה, בדרך שתקבע בפקודות משטרת ישראל, ובלבד ששיעור הניכוי ממשכורתו החודשית לא יעלה בחודש אחד על השיעורים הקבועים בסעיף 8 לחוק הגנת השכר, התשי"ח-1958⁹; לא ניתן לגבות את הקנס או הפיצויים על ידי ניכוי כאמור, ייגבו בדרך שבה נגבה קנס שהטיל בית המשפט בהליך פלילי.

(ב) קנסות ופיצויים שנגבו כאמור בסעיף קטן (א) ישולמו לקרן הכללית של המשטרה.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (ב), חויב שוטר בדין משמעתי בתשלום פיצויים לפי הוראות סעיף 70 לאדם שניזוק עקב העבירה, ישולמו הפיצויים לאותו אדם.

סימן ו': הוראות שונות

72. (א) שוטר שהוא נאשם, מערער או משיב בדיון לפני בית דין, רשאי להיות מיוצג על ידי עורך דין. ייצוג שוטר בדין משמעתי

(ב) שוטר שהוא נאשם או עורר בדיון לפני דן יחיד, אינו רשאי להיות מיוצג.

73. (א) בכפוף להוראות סעיף זה, לא יידון שוטר בדין משמעתי שלא בפניו. נוכחות בדין

(ב) בית דין רשאי לדון שוטר שלא בפניו אם ביקש זאת השוטר או הביע הסכמתו לכך, ובית הדין סבור, מטעמים מיוחדים שיירשמו, שלא יהיה בכך משום עיוות דין, ובלבד שהשוטר יהיה נוכח בעת הקראת כתב האישום ומתן פסק הדין, והוא מיוצג על ידי עורך דין.

(ג) בית דין רשאי לדון שוטר ולגזור את דינו שלא בפניו אם הוא הוזמן בדין והוסבר לו בהזמנה שאם לא יתייצב ניתן יהיה לדונו ולגזור את דינו שלא בפניו, ובית הדין סבור, מטעמים מיוחדים שיירשמו, שלא יהיה בכך משום עיוות דין, ואולם לא יגזור בית דין עונש מחבוש על השוטר שלא בפניו.

(ד) על אף האמור בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג), רשאי בית דין, בכל שלב של הדיון, לצוות על התייצבותו של השוטר.

(ה) נגזר דינו של שוטר שלא בפניו, רשאי בית הדין, לבקשת השוטר, לבטל את הדיון, לרבות את הכרעת הדין וגזר הדין, אם ניתנו בהעדרו, אם נוכח שהיתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין; בקשה לפי סעיף קטן זה תוגש בתוך 15 ימים מהיום שהומצא לשוטר פסק הדין ואולם רשאי בית הדין, מטעמים מיוחדים שיירשמו, לדון בבקשה כאמור, אף אם הוגשה לאחר תום התקופה האמורה.

(ו) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מסמכותו של בית דין לצוות על הרחקתו של השוטר, לפי הוראות סעיף 20.

74. המפקח הכללי רשאי לפטר שוטר שנידון בהליך משמעתי או פלילי אף אם זוכה, אם הוא סבור, עקב הדיון המשמעתי או הפלילי, כי אין השוטר מתאים להמשיך ולשרת במשטרה, ובלבד שקצין משטרה בכיר לא יפטר אלא באישור השר. פטורים עקב הליך משמעתי או פלילי

75. (א) המפקח הכללי רשאי, בנסיבות מיוחדות שיירשמו, לבטל עונש שהוטל בדין משמעתי בפסק דין או בפסק סופי, להפחית ממנו או להחליפו בעונש קל ממנו. ביטול עונש או הקלה בו

⁹ ס"ח התשי"ח, עמ' 86.

(ב) חויב שוטר בדין משמעתי בפסק דין או בפסק סופי, בתשלום פיצויים לפי סעיף 70, בשל נזק שנגרם לרכוש המשטרה, רשאי המפקח הכללי, בנסיבות מיוחדות שיירשמו, לבטל את החיוב בפיצויים או להקטין את שיעורם.

76. (א) נשיא בית הדין לערעורים רשאי להורות כי בית הדין לערעורים או בית דין למשמעת שקבע לכך, יקיים משפט חוזר בענין משמעתי שנפסק בו סופית, גם אם חדל הנאשם להיות שוטר, אם ראה כי התקיים אחד מאלה:

(1) בית משפט או בית דין פסק כי ראייה מהראיות שהובאו באותו ענין יסודלה היה בשקר או בזיוף, ויש יסוד להניח כי אילולא ראייה זאת היה בכך כדי לשנות את תוצאות המשפט לטובת הנידון;

(2) הוצגו עובדות או ראיות, העשויות, לבדן או ביחד עם החומר שהיה לפני בית הדין בראשונה, לשנות את תוצאות המשפט לטובת הנידון;

(3) אדם אחר הורשע בינתיים בביצוע אותו מעשה עבירה, ומהנסיבות שהתגלו במשפטו של אותו אדם אחר נראה כי מי שהורשע לראשונה בעבירה לא ביצע אותה;

(4) התערור חשד של ממש כי בהרשעה נגרם לנידון עיוות דין.

(ב) הרשות לבקש משפט חוזר נתונה לנידון וכן למפקח הכללי או למי שהוא הסמוך לכך.

(ג) במשפט חוזר יהיו לבית דין כל הסמכויות הנתונות לו לפי פרק זה, פרט לסמכות להחמיר בעונש; בית הדין רשאי לתת כל צו הנראה בעיניו כדי לפצות נידון שנשא את עונשו או חלק ממנו ושהרשעתו בוטלה כתוצאה מן המשפט החוזר, או לתת כל סעד אחר.

(ד) צו לפי סעיף קטן (ג) טעון אישור של בית משפט מחוזי, ודינו, משאושר, כדין פסק דין של בית משפט שניתן בענין אזורי.

77. (א) אין אדם חייב למסור, ובית דין או דן יחיד לא יקבל ראייה אם השר הביע דעתו, בתעודה חתומה בידו, כי מסירתה עלולה לפגוע בשלומו של אדם, בדרכי פעולתה של המשטרה או בענין ציבורי חשוב, או אם השר, בהסכמת שר הביטחון, הביע דעתו, בתעודה חתומה בידו, כי מסירתה עלולה לפגוע בביטחון המדינה, אלא אם כן מצא שופט של בית הדין לערעורים, על פי עתירת בעל דין המבקש גילוי הראייה, כי הצורך לגלותה לשם עשיית צדק עדיף מן הענין שיש שלא לגלותה.

(ב) הוגשה לבית דין או לדן יחיד תעודה כאמור בסעיף קטן (א), רשאי בית הדין או הדין יחיד, לפי הענין, על פי בקשת בעל הדין המבקש את גילוי הראייה, להפסיק את הדין לתקופה שיקבע כדי לאפשר את הגשת העתירה לגילוי הראייה, ואם ראה לנכון – גם עד להחלטה בעתירה.

(ג) הוראות סעיף 46(א) לפקודת הראיות יחולו, בשינויים המחויבים, על דיון בעתירה לגילוי ראייה לפי סעיף זה.

78. תקופת מאסר או מחבוש שנשא שוטר שהוא יוצא צבא בשירות סדיר או יוצא צבא בשירות מילואים, או תקופה שבה נעדר מן השירות שלא כדין ושעליה נידון, לא תבוא במנין תקופת השירות שהוא חייב בה לפי חוק שירות ביטחון, אלא אם כן ניתנה הוראה אחרת מאת דן יחיד, בית דין או בית משפט.

תקופות שלא יבואו במנין תקופת שירות ביטחון

79. (א) שוטר שהורשע בעבירת משמעת לפי פרט 5 לתוספת או שנעדר מן השירות באחת מהנסיבות המפורטות להלן, לא יהיה זכאי לשכר בעד כל יום או חלק ממנו של היעדרות:

אי זכאות לשכר בעד ימי היעדרות

(1) השוטר היה נתון במעצר או ששוחרר בערובה בתנאים מגבילים המונעים ממנו להתייצב לשירות;

(2) השוטר היה נתון במאסר או במחבוש.

(ב) המפקח הכללי או מי שהוא הסמיך לכך רשאי, על אף הוראות סעיף קטן (א), להורות, מטעמים מיוחדים שיירשמו, כי ישולם לשוטר כאמור בסעיף קטן (א), השכר שהיה מקבל, כולו או חלקו, לולא התקיימו לגביו הוראות סעיף קטן (א).

80. אין בהוראות פרק זה כדי לגרוע מסמכויות הנתונות לשר או למפקח הכללי לגבי שוטר שמירת סמכויות השר והמפקח הכללי לפי חוק זה או הפקודה.

פרק ג': בירור קבילות שוטרים

הגדרות

81. בפרק זה –

”מעשה” – מעשה כאמור בסעיף 89, לרבות מחדל ופיגור בעשיה;

”סוהר” – כהגדרתו בפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל”ב-1971¹⁰, שצורף למשטרת ישראל לתקופה מוגדרת מראש ולמטרה מסוימת;

”שוטר” – לרבות יוצא צבא בשירות סדיר או יוצא צבא בשירות מילואים, אלא אם כן נאמר אחרת;

”שוטר נפגע” או ”סוהר נפגע” – מי שרואה עצמו נפגע ממעשה שנעשה לגביו בעת היותו שוטר או סוהר, לפי הענין.

82. (א) כשיר להתמנות נציב קבילות שוטרים (בחוק זה – נציב הקבילות) מי שמתקיימים כשירות נציב קבילות שוטרים ומינויו בו כל אלה:

(1) הוא כשיר להתמנות לשופט של בית משפט מחוזי;

(2) הוא אינו שוטר;

(3) הוא בעל ידע מקצועי, רקע או ניסיון בתחומים הנוגעים למשטרה;

(4) הוא לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש כנציב הקבילות.

(ב) השר, לאחר התייעצות עם שר המשפטים ובאישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, ימנה את נציב הקבילות.

(ג) תקופת כהונתו של נציב הקבילות תהיה חמש שנים מיום מינויו; השר, לאחר התייעצות עם שר המשפטים ובאישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, רשאי להאריך תקופה זו לתקופה נוספת שלא תעלה על שנתיים.

(ד) הודעה על מינויו של נציב הקבילות ועל המען למשלוח קבילות תפורסם ברשומות.

פקיעת כהונה

83. נציב הקבילות יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו באחת מאלה:

(1) התפטר במסירת כתב התפטרות לשר;

(2) הוגש נגדו כתב אישום בעבירה אשר מפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה, אין הוא ראוי לשמש כנציב הקבילות.

¹⁰ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 21, עמ' 459.

- העברה מכהונה 84. השר, בהתייעצות עם שר המשפטים ובאישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, רשאי להעביר את נציב הקבילות מתפקידו לפני תום תקופת כהונתו, אם נבצר ממנו למלא את תפקידיו במשך תקופה העולה על שישה חודשים רצופים.
- סגן נציב הקבילות 85. (א) השר ימנה סגן לנציב הקבילות (בסעיף זה – סגן הנציב).
- (ב) נבצר מנציב הקבילות, דרך ארעי, למלא את תפקידו, ימלא סגן הנציב את מקומו, לתקופה שלא תעלה על שלושה חודשים, ורשאי השר להאריך את התקופה האמורה לתקופות נוספות, ובלבד שסך כל התקופות שבהן ישמש סגן הנציב כממלא מקומו של נציב הקבילות, לא יעלה על שישה חודשים.
- (ג) התפנתה משרתו של נציב הקבילות וטרם התמנה אחר במקומו, ישמש סגן הנציב כממלא מקומו של נציב הקבילות עד למינוי נציב הקבילות כאמור בסעיף 82.
- הרשאים להגיש קבילה 86. רשאים להגיש קבילה שוטר נפגע, סוהר נפגע או אדם מטעמם, ובלבד שאותו אדם אינו שוטר או סוהר, לפי הענין, ואם נפטר השוטר הנפגע או הסוהר הנפגע – הורהו, בן זוגו, בנו או בתו, אחיו או אחותו.
- הנקבל 87. קבילה ניתנת להגשה על מי שבעת עשיית המעשה היה שוטר (בפרק זה – הנקבל).
- הגשת קבילה 88. קבילה תוגש בכתב, במישרין, לנציב הקבילות, ותהא חתומה בידי מגישה (בפרק זה – הקובל); בקבילה יצוינו כל אלה:
- (1) שמו, מספרו האישי, דרגתו, תפקידו ומענו של השוטר הנפגע או הסוהר הנפגע, והיחידה המשטרתית שאליה הוא מצורף או צורף; היה הקובל אדם שאינו השוטר הנפגע או הסוהר הנפגע, יצוינו בה גם שמו ומענו של הקובל;
- (2) פרטי זהותו של הנקבל, ואם אין בידי הקובל פרטים כאמור – כל פרט שיש בו כדי לסייע לזיהויו;
- (3) תיאור מפורט של המעשה, לרבות הפגיעה שנגרמה בעקבותיו, המועד שבו אירע, זהות העדים אם ישנם, וכל פרט אחר הנוגע לענין ושיש בו כדי לסייע לברור יעיל של הקבילה;
- (4) הוגשה לגורם רשמי, משטרי או אחר, פניה בנושא הקבילה – זהות הגורם, והתייחסותו אם התקבלה.
- נושא לקבילה 89. נושא לקבילה הוא מעשה שמתקיימים בו כל אלה:
- (1) הוא נוגע לשירותו במשטרה של שוטר או סוהר;
- (2) הוא פוגע, במישרין, בשוטר או בסוהר או מונע ממנו במישרין טובת הנאה;
- (3) הוא נעשה בלא סמכות חוקית, או שהוא בניגוד לחיקוק, לפקודות, להוראות המחייבות במשטרת ישראל, או למינהל תקין, או שיש בו פסול אחר על פי דין, או שיש בו משום שרירות, נוקשות יתירה או אי צדק בולט.
- קבילות שאין לברר 90. על אף הוראות סעיף 89, בקבילות אלה לא יהיה ברור:
- (1) קבילה הנוגעת לענין שהליך לגביו תלוי ועומד לפני בית משפט, בית דין או דן יחיד, או שניתן לגביו פסק דין בבית משפט או בבית דין או פסק בידי דן יחיד;
- (2) קבילה על פעולה שיפוטית של בית דין או של דן יחיד;
- (3) קבילה על מעשה שהוא עבירה שבקשר עמה התנהלה או מתנהלת חקירה על פי דין.

91. על אף הוראות סעיף 89, בקבילות אלה לא יהיה ברור אלא אם כן מצא נציב הקבילות, קבילות שבירור מצריך סיבה מיוחדת

- (1) קבילה, שאינה מנויה בסעיף 90, בענין שניתנה לגביו החלטה שעליה ניתן או היה ניתן להגיש השגה, ערר או ערעור;
- (2) קבילה שהוגשה לאחר שעברה שנה מיום עשיית המעשה נושא הקבילה, או מהיום שבו נודע לקובל על המעשה כאמור;
- (3) קבילה על מעשה שעל פי טיבו ראוי שיבורר בידי מפקדו של השוטר הנפגע או הסוהר הנפגע, או בידי גורם אחר במשטרת ישראל;
- (4) קבילה על מעשה שפגיעתו בשוטר הנפגע או בסוהר הנפגע היא מזערית;
- (5) קבילה בענין שהתברר או שמתברר כתלונה בידי גורם אחר המוסמך לכך כדין במשטרת ישראל, לרבות בידי קצין בודק או ועדה בודקת שמונו לפי פקודות משטרת ישראל, או במשרד לביטחון הפנים;
- (6) קבילה נגד מי שחדל להיות שוטר לפני ברורה, והיא מתייחסת להתנהגות בעלת אופי אישי.

92. (א) משהוגשה קבילה, יאשר נציב הקבילות את קבלתה. פתיחת הבירור

(ב) נציב הקבילות יפתח בבירור הקבילה, אלא אם כן מצא כי מתקיים אחד מאלה או כי הקבילה אינה ראויה לבירור מטעם אחר שיירשם:

- (1) הקבילה אינה ממלאת אחר הוראה מהוראות סעיפים 86, 87, או 89;
 - (2) הקבילה אינה ממלאת, בפרט מהותי, אחר הוראה מהוראות סעיף 88;
 - (3) אין לברר את הקבילה מאחת הסיבות המנויות בסעיפים 90 או 91;
 - (4) הקבילה קנטרנית או טרדנית.
- (ג) על אף הוראות סעיף קטן (ב), העלתה הקבילה, על פניה, חשד לביצוע עבירה פלילית, יודיע על כך נציב הקבילות למחלקה לחקירת שוטרים שבמשרד המשפטים, או לרשות אחרת המוסמכת על פי דין לחקור בעבירה, לפי הענין, וימשיך בבירור הקבילה בתיאום עמה.

(ד) החליט נציב הקבילות שלא לפתוח בבירור הקבילה, כאמור בסעיף קטן (ב), יודיע לקובל, בכתב, שלא יברר את הקבילה, ויצוין את העילה לכך.

(ה) החליט נציב הקבילות שלא לפתוח בבירור הקבילה כאמור בסעיף קטן (ב), ומצא כי קיים טעם מיוחד המצדיק העברת הקבילה לבירור על ידי גורם אחר במשטרת ישראל, רשאי הוא להעביר את הקבילה לאותו גורם, ובלבד שהסכים לכך השוטר הנפגע או הסוהר הנפגע.

93. (א) נציב הקבילות רשאי לברר את הקבילה בכל דרך שיראה, והוא אינו קשור להוראה דרכי הבירור שבסדר דין או בדיני ראיות.

(ב) נציב הקבילות יביא את הקבילה לידיעת הנקבל ולידיעת מפקדו של הנקבל, וייתן להם הזדמנות להשיב עליה, ורשאי הוא לדרוש מהם כי ישיבו על הקבילה בתוך התקופה שיקבע בדרישתו.

(ג) ראה נציב הקבילות שאדם אחר עלול להיפגע מעצם הברור או מתוצאותיו, יודיע לו נציב הקבילות על כך וייתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו בתוך תקופה שיקבע.

(ד) על הברור לפני נציב הקבילות או לפני מי שהוא הסמיך לכך יחולו הוראות סעיפים 9 עד 11 לחוק ועדות חקירה, התשכ"ט-1968', בשינויים המחויבים לפי הענין, וכן יחולו הוראות סעיף 27(ב) לחוק האמור על אדם שאינו שוטר או סוהר שהומן להתייבב לפניו.

(ה) הוראות סעיפים קטנים (ג) ו-(ד) אינן באות לגרוע מהוראות פרק ג' לפקודת הראיות.

(ו) ברור הקבילה יסתיים בהקדם האפשרי, ובתוך תקופה שלא תעלה על שנה מיום הגשתה.

הגשת סיוע 94. (א) שוטר לא יעשה דבר שיש בו כדי למנוע, לעכב, להפריע או לשבש הגשת קבילה לנציב הקבילות, העברתה או ברורה.

(ב) שוטר ייענה לדרישת נציב הקבילות או מי שהוא הסמיך לכך, להגיש חוות דעת מקצועית, וכל מידע או סיוע אחר הדרושים לקידום ברורה של קבילה.

הפסקת הברור 95. (א) נציב הקבילות יפסיק את ברור הקבילה אם נוכח שהתקיימה אחת העילות המצדיקות שלא לפתוח בברורה לפי פרק זה, ויהיה רשאי להפסיקו בכל אחת מאלה:

(1) הקובל ביטל את קבילתו וציין את נימוקיו לכך;

(2) נציב הקבילות נוכח שענין הקבילה בא על תיקונו או שלא ניתן להגיע בו להכרעה;

(3) הנקבל חדל להיות שוטר והקבילה מתייחסת להתנהגות בעלת אופי אישי.

(ב) הפסיק נציב הקבילות את ברור הקבילה, ימסור על כך הודעה מנומקת, בכתב, לקובל, לנקבל ולמפקדו של הנקבל.

תוצאות הברור 96. (א) מצא נציב הקבילות שהקבילה היתה צודקת, כולה או חלקה, ימסור על כך הודעה מנומקת, בכתב, לקובל, לנקבל, למפקדו של הנקבל, לכל גורם אחר במשטרת ישראל שיראה לנכון ולקצין משטרה בכיר שהמפקח הכללי הסמיכו לכך; נציב הקבילות רשאי לפרט בהודעתו את תמצית ממצאיו ורשאי הוא להצביע בפני כל גורם במשטרה על הצורך בתיקון ליקוי או עוול שהעלה הברור ולהמליץ על הדרך לתיקונם או למניעת הישנותם.

(ב) המליץ נציב הקבילות כאמור בסעיף קטן (א), יודיע קצין המשטרה שהוסמך כאמור באותו סעיף קטן, בכתב, לנציב הקבילות, בהקדם האפשרי, אך לא יאוחר מחודשיים מיום קבלת ההמלצה על הצעדים שננקטו לביצועה; לא ננקטו צעדים כאמור, יציין זאת קצין המשטרה, בצירוף הנימוקים לכך.

(ג) מצא נציב הקבילות שהקבילה לא היתה צודקת, ימסור על כך הודעה מנומקת, בכתב, לקובל, לנקבל, למפקדו של הנקבל ולכל גורם אחר במשטרת ישראל שיראה לנכון, ורשאי הוא לפרט בה את תמצית ממצאיו.

(ד) העלה ברור הקבילה חשד שנעברה עבירה פלילית, יודיע נציב הקבילות על כך למחלקה לחקירת שוטרים שבמשרד המשפטים או לרשות אחרת המוסמכת על פי דין לחקור בעבירה; העלה ברור הקבילה חשד שנעברה עבירת משמעת, יודיע נציב הקבילות על כך לראש אגף משאבי אנוש במשטרת ישראל.

¹¹ ס"ח התשכ"ט, עמ' 28.

(ה) לא יינקטו הליכים משמעתיים נגד שוטר או סוהר שקבילתו נמצאה בלתי צודקת, אלא אם כן נציב הקבילות קבע כי הקבילה היתה כוזבת, והמליץ לפני ראש אגף משאבי אנוש במשטרת ישראל או – לפני ראש המטה בשירות בחי הסוהר, לפי הענין, לנקוט נגדו הליכים משמעתיים.

97. (א) הודעה של נציב הקבילות לפי סעיף 96 לא תכלול ולא תגלה חומר או ידיעה, סייגים להודעה אשר גילויים נאסר על פי הוראות סעיפים 44 או 45 לפקודת הראיות.

(ב) ראה נציב הקבילות כי הודעתו עלולה לכלול או לגלות חומר או ידיעה כאמור בסעיף קטן (א) ולא הביע כל שר את דעתו לפי סעיפים 44 או 45 האמורים באותו סעיף קטן, יבקש נציב הקבילות את חוות דעת השר הנוגע לענין לפני שימסור את הודעתו.

(ג) בהודעה על תוצאות הבירור יהיה נציב הקבילות פטור מלהודיע את ממצאיו ונימוקיו בכל אחת מאלה:

(1) כשהקבילה היתה בענין מינוי לתפקיד מסוים או העלאה בדרגה, או בענין תוכנה של חוות דעת לגבי השוטר הנפגע או הסוהר הנפגע לגבי פיטוריו מהמשטרה;

(2) כשגילויים עלול, לדעתו, לפגוע שלא כדין בזכותו של אדם זולת הקובל;

(3) כשיש לדעתו בגילויים משום גילוי סוד מקצועי או ידיעה סודית כמשמעותם לפי כל דין;

(4) כשיש לדעתו בגילויים כדי לפגוע בסדר הטוב או במשמעת במשטרה.

98. (א) החלטותיו וממצאיו של נציב הקבילות בענין קבילה אין בהם כדי – זכויות וסעדים

(1) להעניק לקובל או לאדם אחר זכות או סעד בדיון משמעתי, בבית דין או בבית משפט, שלא היו לו לפני כן;

(2) למנוע מהקובל או מכל אדם אחר להשתמש בזכות או לבקש סעד שהוא זכאי להם; ואולם אם נקבע לכך מועד בחיקוק, בפקודות או בהוראות המחייבות במשטרת ישראל, לא יוארך המועד על ידי הגשת הקבילה או בירורה.

(ב) החלטות נציב הקבילות לפי פרק זה הן סופיות, ואין לערער עליהן לפני בית משפט.

99. נציב הקבילות וכל אדם אחר שבעזרתו מבצע נציב הקבילות את תפקידיו, חייבים חובת סודיות לשמור בסוד כל ידיעה שהגיעה אליהם במסגרת תפקידם, ולא לגלותה, אלא לשם ביצוע המוטל עליהם לפי פרק זה.

100. נציב הקבילות יגיש לשר ויצג לפני ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, מדי דין וחשבון שנה, דין וחשבון בכתב על פעולותיו, שיכיל סקירה כללית ותיאור הטיפול במבחר קבילות, ורשאי הוא להגיש להם דין וחשבון כל אימת שיראה לנכון לעשות כן.

101. אין על נציב הקבילות מרות בעניני מילוי תפקידו על פי פרק זה זולת מרותו של אי תלותו של נציב הקבילות הדין.

פרק ד': הוראות שונות

חיסיון חומר
תחקיר

102. (א) בסעיף זה –

”גוף חוקר” – רשות המוסמכת על פי דין לחקור עבירות פליליות;

“גוף ציבורי” – משרדי הממשלה, או גוף אחר שהשר קבעו בצו;

“פעילות מבצעית” – לרבות אימון;

“תחקיר” – בירור שנערך במשטרת ישראל, בהתאם לנהלים שהוציא המפקח הכללי או מי מטעמו, בנוגע לאירוע שהתרחש במהלך פעילות מבצעית שהיא אחת מהמפורטות להלן, או בקשר אליה:

(1) פעילות המשטרה למען שמירת ביטחון הנפש והרכוש מפני פגיעת איבה;

(2) פעילות המשטרה בתחום ביטחון המדינה;

(3) פעילות המשטרה הנערכת באזור יהודה והשומרון, בפיקודו של חייל המשרת בצבא הגנה לישראל;

(4) פעילות המשטרה לשמירת הסדר הציבורי, ובלבד שהתקיימו כל אלה:

(א) הפעילות נעשית במהלך הפרת סדר רחבת היקף ומתמשכת;

(ב) בשל הפרת הסדר קיים חשש ממשי לפגיעה בביטחון הציבור;

(ג) המפקח הכללי סבור כי יש צורך לערוך תחקיר מיידי לשם שמירה על חייו של אדם, גופו או שלומו, והיועץ המשפטי לממשלה, או מי שהוא הסמיך לענין זה, אישר עריכת תחקיר כאמור.

(ב) על אף האמור בכל דין, יחולו לענין תחקיר הוראות אלה:

(1) דברים שהושמעו בתחקיר, פרוטוקול התחקיר, כל חומר אחר שהוכן במהלכו, וכן הסיכומים, הממצאים, המסקנות וההמלצות (בסעיף זה – חומר התחקיר), לא יתקבלו כראיה במשפט, למעט במשפט פלילי בשל מסירת ידיעה כוזבת או העלמת פרט חשוב בתחקיר או בהליך משמעותי;

(2) חומר התחקיר יהיה חסוי בפני כל אדם ואולם הוא יימסר, כולו או חלקו, רק לאותם גורמים במשטרת ישראל שהתחקיר דרוש להם לצורך מילוי תפקידם; הוראות פסקה זו לא יחולו על חומר ארכיוני שזכות העיון בו הוגבלה בחוק הארכיונים, התשט”ו–1955¹², או לפיו, אך התקיימו כל התנאים לחשיפתו לעיון הקהל אשר נקבעו לפי החוק האמור ובלבד שעברה תקופה של עשר שנים מיום הפקדתו;

(3) חומר התחקיר לא יימסר לגוף חוקר;

(4) (א) חומר התחקיר יימסר ליועץ המשפטי לממשלה או למי שהוא הסמיך לכך, לפי בקשתו, בנוגע לאירוע מסוים או בנוגע לסוגי אירועים.

(ב) מצא היועץ המשפטי לממשלה או מי שהוא הסמיך לכך, כי חומר התחקיר מגלה חשד לביצוע עבירה, המצדיק בדיקה או חקירה על ידי גוף חוקר, רשאי הוא, לאחר שנועץ במפקח הכללי, להורות, בכתב, לגוף חוקר לפתוח בבדיקה או בחקירה.

(ג) הורה היועץ המשפטי לממשלה או מי שהוא הסמיך לכך לפתוח בבדיקה או בחקירה, יתאר בהוראתו את נסיבות האירוע שבעקבותיו נערך התחקיר, ואת הסיבות אשר בשלן עלה החשד לביצוע העבירה; ואולם לא יצורף להוראה דבר מחומר התחקיר, והיא לא תצביע על חשד כלפי אדם שהיה מעורב באירוע;

¹² ס”ח התשט”ו, עמ’ 14.

(5) (א) המפקח הכללי או מי שהוא הסמיך לכך רשאי לאשר העברת סיכום ממצאי התחקיר או חומר התחקיר, כולו או חלקו, לגוף ציבורי שהמידע דרוש לו לצורך מילוי תפקידו בלבד, וכן רשאי הוא לאשר העברת סיכום ממצאי התחקיר לאדם הנוגע בדבר; ואולם לא יועבר חומר או סיכום כאמור, אם קיים חשש כי העברתו תפגע בביטחון המדינה.

(ב) על אף האמור בפסקת משנה (א), חומר התחקיר או סיכום ממצאיו, לא יועבר לגוף חוקר;

(6) ועדה משותפת של ועדת הפנים ואיכות הסביבה ושל ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, ששיבותיה חסויות, תקבל, לפי בקשתה, את חומר התחקיר.

103. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו; ואולם תקנות ביצוע ותקנות לענין סעיף 76 ייקבעו בהתייעצות עם שר המשפטים.

104. השר, באישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, רשאי, בצו, לשנות את שינוי התוספת התוספת.

105. בפקודת המשטרה¹³ –

תיקון פקודת המשטרה – מס' 20

(1) בסעיף 1 –

(א) אחרי ההגדרה "שופט" יבוא:

"חוק המשטרה" – חוק המשטרה (דין משמעתי, בירור קבילות שוטרים והוראות שונות), התשס"ו–2005¹⁴;

(ב) ההגדרות "קצין שיפוט", "קצין שיפוט בכיר", "דן יחיד" ו"עבירת משמעת" – יימחקו;

(2) בסעיף 21, אחרי "בפקודה זו" יבוא "או בחוק המשטרה";

(3) בסעיף 25(ב), אחרי "פקודה זו" יבוא "ולהוראות חוק המשטרה", ובמקום "לפיה" יבוא "לפיהם";

(4) בסעיף 32, המילה "משמעת", – תימחק, ואחרי "שוטרים" יבוא "ולהוראות פרק ב' לחוק המשטרה";

(5) בסעיף 45, המילה "משמעת", – תימחק, ואחרי "שוטרים" יבוא "ולהוראות פרק ב' לחוק המשטרה";

(6) סעיפים 50 עד 77 – בטלים;

(7) בסעיף 77ח1, אחרי ההגדרה "הקצין המוסמך" יבוא:

"קצין שיפוט בכיר" – כהגדרתו בחוק המשטרה¹⁵;

(8) בסעיף 77ח3(2) במקום "לתוספת השניה" יבוא "לתוספת בחוק המשטרה";

(9) סעיפים 77ט, 77יב, 91א עד 91ח והתוספת השניה – בטלים.

106. בחוק שיפוט המשמעת (משפט חוזר), התשכ"א–1961¹⁵, בתוספת, פרט 4 – יימחק.

תיקון חוק שיפוט המשמעת (משפט חוזר) – מס' 4

¹³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 17, עמ' 390; ס"ח התשס"ה, עמ' 96.

¹⁴ ס"ח התשס"ו, עמ' 130.

¹⁵ ס"ח התשכ"א, עמ' 56; התשמ"ח, עמ' 238.

107. בחוק משכן הכנסת, רחבתו ומשמר הכנסת, התשכ"ח-1968¹⁶ -

(1) בסעיף 16, המילים "(להלן - שוטר)" - יימחקו;

(2) בסעיף 19 -

(א) במקום "פקודת המשטרה" יבוא "חוק המשטרה (דין משמעתי, בירור קבילות שוטרים והוראות שונות), התשס"ו-2005¹⁷ (בסעיף זה - חוק המשטרה)";

(ב) במקום "מפקד משטרת מחוז והמפקח הכללי" יבוא "המפקח הכללי";

(ג) בסופו יבוא "וכן בשינויים אלה בחוק המשטרה:

(1) בסעיף 1, בהגדרה "קצין שיפוט בכיר", במקום "ניצב משנה" יבוא "סגן גונן";

(2) בסעיף 27, במקום "קצין משטרה שדרגתו תיקבע בפקודות משטרת ישראל", יבוא "קצין שיפוט בכיר או עורך דין אחר שאינו עובד הלשכה המשפטית של הכנסת,";

(3) בסעיף 42, במקום "המפקח הכללי" יבוא "יושב ראש הכנסת";

(4) במקום האמור בסעיף 43 יבוא "יושב ראש הכנסת ימנה נשיא לבית הדין למשמעת שהוא עורך דין עובד הלשכה המשפטית של הכנסת.";

(5) בסעיף 44 -

(א) בסעיף קטן (א), במקום "שהם קציני משטרה בכירים, מהם שניים לפחות משפטנים" יבוא "שהם עורך דין שהוא עובד הלשכה המשפטית ושני קציני שיפוט בכירים";

(ב) בסעיף קטן (ב) -

(1) במקום האמור בפסקה (1) יבוא "עורך דין שהוא עובד הלשכה המשפטית של הכנסת וקצין שיפוט בכיר";

(2) בפסקה (2), המילים "בהסכמת שר המשפטים" - יימחקו;

(6) לענין סעיף 55, היועץ המשפטי לכנסת יהיה נשיא בית הדין לערעורים;

(7) לענין סעיף 56, הרכב מותב בית הדין לערעורים יהיה נשיא בית הדין, קצין הכנסת ועורך דין שהוא עובד הכנסת או גמלאי הכנסת;

(8) בסעיף 67(א), ברישדה, במקום "שקבע המפקח הכללי" יבוא "שקבע קצין הכנסת, בהסכמת המפקח הכללי";

(9) בסעיף 71(ב), במקום "לקרן הכללית של משטרת ישראל" יבוא "לקרן התרבות של משמר הכנסת".

108. בחוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970¹⁷, בסעיף 1, במקום ההגדרה "שוטר" יבוא:

"שוטר" - כהגדרתו בפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971¹⁸;

¹⁶ ס"ח התשכ"ח, עמ' 197; התשס"ד, עמ' 394.

¹⁷ ס"ח התש"ל, עמ' 65; התשס"ה, עמ' 914.

¹⁸ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 17, עמ' 390; התשס"ה, עמ' 966.

109. בחוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981¹⁹ –

תיקון חוק
המרשם הפלילי
ותקנת השבים
- מס' 7

(1) בסעיף 2, פסקה (5) – תימחוק;

(2) בתוספת הראשונה, בפרט יג, במקום "פקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971" יבוא "חוק המשטרה (דין משמעתי, בירור קבילות שוטרים והוראות שונות), התשס"ו-2005"¹⁴.

110. בחוק שירות ביטחון (שירות מילואים במשמר הגבול – הוראת שעה), התשס"ב-2001²⁰, בסעיף 1 –

תיקון חוק שירות
ביטחון (שירות
מילואים במשמר

(1) בסעיף 333(ג) לחוק שירות ביטחון המובא בו, במקום "פרק חמישי לפקודת המשטרה, התשל"א-1971 (להלן – פקודת המשטרה)" יבוא "פרק ב' לחוק המשטרה (דין משמעתי, בירור קבילות שוטרים והוראות שונות), התשס"ו-2005" (להלן – חוק המשטרה), וכן לענין סעיפים 77ח עד 77ח25 לפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן – פקודת המשטרה);

(2) בסעיף 333(ג) לחוק שירות ביטחון המובא בו, אחרי "לרבות כללי המשמעת" יבוא "וכן בכל הנוגע להוראות פרק ג' לחוק המשטרה".

111. בחוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים), התשס"ב-2002²¹, בסעיף 5(א)(3), במקום "כמשמעותה בפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971", יבוא "כהגדרתה בחוק המשטרה (דין משמעתי, בירור קבילות שוטרים והוראות שונות), התשס"ו-2005".

תיקון חוק סדר
הדין הפלילי
(חקירת חשודים)
- מס' 2

112. תחילתו של חוק זה בתום שלושה חודשים מיום פרסומו.

תחילה

113. (א) מי שהועמד לדין משמעתי ערב תחילתו של חוק זה, יחולו על הדיון בענינו הוראות הפקודה בנוסחה ערב תחילתו של חוק זה, ואולם אם טרם החל הדיון בענינו לפני בית דין למשמעת או לפני דין יחיד, לפי הענין, יחולו עליו הוראות חוק זה.

הוראות מעבר

(ב) מי שכהן כשופט בבית דין לפי הפקודה ערב תחילתו של חוק זה, יראו אותו כאילו מונה כשופט בבית דין לפי חוק זה.

(ג) מי שכהן כנציב הקבילות לפי הפקודה ערב תחילתו של חוק זה, יראו אותו כאילו מונה כנציב הקבילות לפי חוק זה.

תוספת

(סעיף 5)

עבירות משמעת

1. אי מילוי הוראה מהוראות פקודות משטרת ישראל או כל הוראה אחרת שניתנה כדין, או סירוב למלא הוראה כאמור.

2. התרשלות במילוי תפקיד.

3. התנהגות שאינה הולמת שוטר או שיש בה כדי לפגוע בתדמית המשטרה.

4. שימוש לרעה בסמכות שניתנה מכוח תפקיד.

5. היעדרות מתפקיד בלא הצדק סביר.

¹⁹ ס"ח התשמ"א, עמ' 322; התשס"ה, עמ' 89.

²⁰ ס"ח התשס"ב, עמ' 14; התשס"ג, עמ' 50.

²¹ ס"ח התשס"ב, עמ' 468; התשס"ג, עמ' 204.

6. היעדרות מן השירות בכוונה שלא לשוב אליו; היעדרות מן השירות לתקופה של 21 ימים רצופים שלא ברשות יראו, לענין זה, ככוונה שלא לשוב לשירות, כל עוד לא הוכח אחרת.
7. אי נקיטת אמצעים סבירים למניעת עבירה שידוע לשוטר כי עומדים לבצעה, לגילוי עבירה או להבאת חשוד בביצוע עבירה לדין.
8. עריכת חיפוש, ביצוע עיכוב או מעצר או כניסה לרשות היחיד, שלא כדין או שלא בתום לב.
9. אי ענידת תג זיהוי, אי מילוי חובת הזדהות או מסירת פרטי זהות כוזבים.
10. התחזות לבעל דרגה אחרת או לבעל סמכות אחרת.
11. מתן הצהרה כוזבת או העלמת ידיעות שחובה למסרן, לשם התגייסות למשטרה או בענין אחר הקשור לשירות במשטרה.
12. החזקת ציוד משטרה, שימוש בו או השמדתו בניגוד לפקודות משטרת ישראל ובלא הצדק סביר.
13. החזקה או הפעלה של כלי יריה, תחמושת, חומר נפץ או חומר מסוכן אחר, שלא בסמכות, שלא במידת הזהירות הנדרשת או בניגוד לפקודות משטרת ישראל; לענין זה, "כלי יריה" – כהגדרתו בחוק כלי היריה, התש"ט-1949.²²
14. גילוי או מסירה, בלא קבלת רשות כדין, של דבר הנוגע למשטרה, לאדם בלתי מוסמך, שיש בהם כדי לפגוע באינטרס ציבורי חשוב, בדרכי פעולה של המשטרה או בשלומה או בפרטיותו של אדם.
15. פניה, בלא קבלת רשות כדין, אל גורם מחוץ למשטרה בכל ענין הנוגע לשירות במשטרה; לענין זה, "גורם מחוץ למשטרה" – למעט בית משפט, מבקר המדינה, נציב תלונות הציבור, מבקר המשרד לביטחון הפנים והמחלקה לחקירת שוטרים שבמשרד המשפטים.
16. התנהגות בלתי אדיבה או נקיטת לשון גסה כלפי הציבור בעת מילוי תפקיד או כשהשוטר לבוש מדים.
17. סירוב בלתי מוצדק למלא בקשה סבירה של אדם מהציבור הבאה עקב היותו שוטר.
18. ניצול מעמד של שוטר שלא לצורך מילוי תפקיד.
19. (א) שימוש בכוח כלפי אדם במסגרת מילוי תפקיד, בלא סמכות כדין ובלא הצדק סביר, מעבר למידה הנדרשת או בניגוד לפקודות משטרת ישראל או לכל הוראה אחרת שניתנה כדין.
- (ב) העמדה לדין לפי פרט זה מסורה להחלטת היועץ המשפטי לממשלה או מי שהוא הסמיך לכך.
20. עשיית אחד מאלה בהליך, בלא הצדק סביר –

(1) אי הופעה או הופעה באיחור להליך שהומן אליו כדין;

(2) עזיבת מקום הליך שלא ברשות;

(3) אי המצאת מסמך שנדרש כדין להמציאו;

(4) אי מתן תשובה או מתן תשובה מתחמקת או כוזבת;

(5) נקיטת לשון מעליבה או מאיימת, או גרימת הפרעה או הפסקה;

²² ס"ח התש"ט, עמ' 143.

- (6) פרסום דבר על דיון שהתנהל בדלתיים סגורות, או שנאסר פרסומו, שלא ברשות; לענין פרט זה, "הליך" – דיון בבית משפט, דין משמעתי או חקירה.
21. עשיית פעולה המכוונת למנוע, לעכב, להפריע או לשבש בכל דרך שהיא את הגשתה או העברתה של קבילה לנציב הקבילות או תלונה לממונה על תלונות הציבור במשטרת ישראל.
22. הימנעות ממתן סיוע שביקשו נציב הקבילות, הממונה על תלונות הציבור במשטרת ישראל או המחלקה לחקירת שוטרים שבמשרד המשפטים, לשם בירור קבילה או תלונה, או לשם חקירה, וכן מסירת מידע כוזב במהלך בירור או חקירה כאמור או הכשלתם בדרך אחרת.
23. הימנעות ממתן סיוע שביקש קצין בודק או ועדה בודקת, שמונו לפי פקודות משטרת ישראל, לשם בדיקת ענין שמונו לבדיקתו, וכן מסירת מידע כוזב במהלך בדיקה כאמור, או הכשלתה בדרך אחרת.
24. הימנעות ממתן סיוע שביקש מבקר המשרד לביטחון הפנים, לשם עריכת ביקורת, וכן מסירת מידע כוזב במהלך עריכת ביקורת כאמור, או הכשלתה בדרך אחרת.
25. הבאת שוטר לידי עשיית עבירת משמעת בשכנוע, בעידוד, בדרישה, בהפצרה או בכל דרך אחרת שיש בה משום הפעלת לחץ.
26. עשיית מעשה כדי לאפשר ביצוע עבירת משמעת על ידי שוטר אחר, להקל על ביצועה או לתרום בדרך אחרת ליצירת תנאים לשם עשיית העבירה.
27. הטרדה מינית או התנכלות, כמשמעותן בסעיף 3 לחוק למניעת הטרדה מינית התשנ"ח-1998, בעת מילוי תפקיד או כשהשוטר לבוש מדים, או כשהן מכוונות כלפי שוטר אחר.
28. ניהול חקירה, בניגוד להוראות כל דין, בדרך שיש בה פגיעה ממשית בזכויות הנחקר.

גדעון עזרא
השר לביטחון הפנים

אריאל שרון
ראש הממשלה

ראובן ריבלין
יושב ראש הכנסת

משה קצב
נשיא המדינה

חוק המשטרה (דין משמעתי, בירור קבילות שוטרים והוראות שונות) (תיקון), התשס"ו-2006*

1. בחוק המשטרה (דין משמעתי, בירור קבילות שוטרים והוראות שונות), התשס"ו-2005, הוספת סעיף 102א אחרי סעיף 102 יבוא:

"העסקת שוטרים 102א. (א) ביקש אדם להעסיק שוטרים בשכר לרגל אירוע או פעולה מטעמו, ויש גם לציבור ענין בכך שהסדר ושלומו הציבור יישמרו באירוע או בפעולה כאמור, רשאי המפקח הכללי להעמיד לרשותו שוטרים בתשלום כפי שיקבע, ובלבד שהתקיימו לגבי האירוע או הפעולה, הוראות כל דין.

* התקבל בכנסת ביום כ' בכסלו התשס"ו (21 בדצמבר 2005); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 174, מיום ח' באייר התשס"ה (17 במאי 2005), עמ' 628.
1 ס"ח התשס"ו, עמ' 130.